

La imposició de la cendra

El Bruc

Ubicació

Comarca: Anoia
Alçada: 450

Coordenades:

Latitud: 41.57593
Longitud: 1.78584
UTM Est (X): 398780
UTM Nord (Y): 4603406

Classificació

Número de fitxa 08025 - 192
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estil / època: Popular
Segle XVIII-XIX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Poc recordada actualment.
Protecció Inexistent
Accés Díficil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Fitxes associades:
[En Pere Xic](#)
[El pom de farigola](#)
Autoria de la fitxa Jordi Serra i Massansalvador
Data de registre de la fitxa: dv., 20/07/2012 - 02:00

Descripció

"Una vegada, diu que era un rector molt tou que no es podia acabar que el Dimecres de Cendra també hagués de dir, a les dones que n'anessin a prendre, allò: "Memento homo"; i ell que va escriure el seu dubte a un rector de la vora, amic seu; i l'altre li va contestar: "Memento homo, cap de ruc: home o dona tot és u!", I a saber: l'home que, a l'endemà, que era el Dimecres de Cendra, en va posar a tothom, anant dient: "Memento homo, cap de ruc: home o dona tot és u!".

Observacions:

Aquesta és l'única versió documentada de la rondalla en tot el territori lingüístic i, per tant, podria ser exclusiva del Bruc.

Fa referència a l'expressió litúrgica "Memento homo, quia pulvis es, et pulverem reverteris..." (recorda, home, que ets pols i a la pols tornaràs; Bíblia AT, Vulgata, Gènesi 3,19) que sol pronunciar el capellà a la missa del Dimecres de Cendra, inici de la Quaresma. El folklorista Pau Bertran la considerava un "cas de l'ordre humà", en confrontació a les rondalles "suprahumanes"(meravelloses, sobrenaturals) i les "infracumanes" (faules). D'altra banda, és una mostra de la religiositat popular contraposada a la religiositat oficial de l'Església.

Història

La rondalla va ser recollida al Bruc, dins un conjunt de rondalles populars dels pobles del Montserrat, pel folklorista Pau Bertran i Bros entre 1881 i 1885. Va ser inclosa dins l'estudi "Rondallística: Estudi de literatura popular ab mostres catalanes inédites", del mateix estudiós, que va guanyar un premi extraordinari als Jocs Florals de Barcelona de 1888 i va ser editat dins el recull dels Jocs Florals d'aquell any. Més tard, la rondalla va ser publicada pòstumament el 1909 dins "El rondallari català", un recull que Bertran no va tenir temps d'editar en vida. Més recentment, "El rondallari català" va ser reeditat el 1989 per l'editorial Alta Fulla.

Bibliografia

AMADES, Joan (1935). Montserrat. Tradicions i llegendes.

AMADES, Joan (1951). Folklore de Catalunya. I. Rondallística.

BERTRAN i BROS, P. (1888). ""Rondallística: Estudi de literatura popular ab mostres catalanes inédites", dins Jocs Florals de Barcelona 30, pàg. 177-255. Imprempta La Renaixensa.

BERTRAN I BROS, Pau (1909). El rondallari català.

